

הטבלה שלהלן מציגה הקבץ נתונים מתוך סקר 2008 תוך השוואתם לאלו של השנים 2004, 2005, 2006 ו-2007:

מדדי החוסן החברתי: טבלה מסכמת

1. הטבלה להלן מציגה באופן השוואתי ממצאים נבחרים מהסקר הנוכחי 2008 למול ממצאי סקרי החוסן החברתי מהעבר. הממצאים המשווים מתייחסים **לגילאי 25-54 בלבד**, הואיל וסקרי הבסיס (2003-2004) התייחסו לפלח אוכלוסייה זה בלבד (כוח העבודה העיקרי במשק).

סקר נוכחי 2008	סקר 2007	סקר 2006	סקר 2005*	סקר 2004	המימדים
<p>שאלה 64: 41% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום העבודה הנוכחי שלהם היא בינונית ולמטה מזה (נמוכה ונמוכה מאד).</p> <p>שאלה 63: 13% מהשכירים דיווחו כי בשנתיים האחרונות היו פיטורים (בהיקפים שונים) במקום העבודה שלהם.</p>	<p>שאלה 64: 37% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום העבודה הנוכחי שלהם היא בינונית ולמטה מזה (נמוכה ונמוכה מאד).</p> <p>שאלה 63: 36% מהשכירים דיווחו כי בשנתיים האחרונות היו פיטורים (בהיקפים שונים) במקום העבודה שלהם.</p>	<p>שאלה 63: 44% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום העבודה הנוכחי שלהם היא בינונית ולמטה מזה (נמוכה ונמוכה מאד).</p> <p>שאלה 62: 41% מהשכירים דיווחו כי בשנתיים האחרונות היו פיטורים (בהיקפים שונים) במקום העבודה שלהם.</p>	<p>שאלה 65: 50% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום העבודה הנוכחי שלהם היא בינונית ולמטה מזה (נמוכה ונמוכה מאד).</p> <p>שאלה 64: 39% מהשכירים דיווחו כי בשנתיים האחרונות היו פיטורים (בהיקפים שונים) במקום העבודה שלהם.</p>	<p>60% מהשכירים חוששים שמא יאבדו את מקום עבודתם</p>	<p>הזכות לעבוד (נגישות לזכויות חברתיות)</p>
<p>שאלה 37*: 51% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד</p>	<p>שאלה 37*: 54% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד</p>	<p>שאלה 37*: 60% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד</p>	<p>שאלה 39: 69% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד</p>	<p>71.3% חוששים שמא לא יוכלו לפרנס בעתיד</p>	
<p>שאלה 35: 61% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לחסוך כסף לעתיד</p>	<p>שאלה 35*: 47% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לחסוך כסף לעתיד</p>	<p>שאלה 35*: 66% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לחסוך כסף לעתיד</p>	<p>שאלה 37: 71% מוטרדים ומוטרדים מאד מכך שלא יוכלו לחסוך כסף לעתיד</p>	<p>74.3% חוששים שמא לא יוכלו לחסוך כסף לעתיד</p>	
<p>שאלה 54*: 52% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת החינוך, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>שאלה 54*: 61% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת החינוך, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>שאלה 53*: 79% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת החינוך, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>שאלה 55: 65% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת החינוך, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>*66.4% אינם סומכים כלל או סומכים רק מעט על מערכת החינוך שתתמוך בהם בשעת הצורך</p>	<p>הזכות לחינוך סביר (נגישות לזכויות חברתיות)</p>
<p>שאלה 53*: 36% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת הבריאות, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>שאלה 53*: 44% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת הבריאות, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>שאלה 52*: 63% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת הבריאות, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>שאלה 54: 53% לא סומכים כלל או סומכים במידה מועטה על מערכת הבריאות, שתעזור להם במידה ויזדקקו ממנה לעזרה</p>	<p>*56.7% אינם סומכים כלל או סומכים רק מעט על מערכת הבריאות שתתמוך בהם בשעת הצורך</p>	<p>הזכות לטיפול רפואי סביר (נגישות לזכויות חברתיות)</p>

המימדים	סקר 2004	סקר 2005	סקר 2006	סקר 2007	סקר נוכחי 2008
הזכות לתנאי מחיה סבירים: מזון. (מסוגלות כלכלית)	5.7% בטוחים שאין להם די כסף לקנות סל מזון בסיסי	בסקר 2005 אין שאלה מקבילה. שאלה שעשויה לשקף באופן דומה את הזכות לתנאי מחיה סבירים היא שאלה 21: 6% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם לחיות במצב גרוע מאד. כמו כן, 33% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם רק לשרוד ולעבור איכשהו את החודש או לחיות במצב גרוע מאד.	הזכות לתנאי מחיה סבירים נבחנה בשאלה 20: 5% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם לחיות במצב גרוע מאד. כמו כן, 27% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם רק לשרוד ולעבור איכשהו את החודש או לחיות במצב גרוע מאד.	הזכות לתנאי מחיה סבירים נבחנה בשאלה 20: 5% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם לחיות במצב גרוע מאד. כמו כן, 27% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם רק לשרוד ולעבור איכשהו את החודש או לחיות במצב גרוע מאד.	הזכות לתנאי מחיה סבירים נבחנה בשאלה 20: 8% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם לחיות במצב גרוע מאד. כמו כן, 24% טוענים שמצבם הכלכלי מאפשר להם רק לשרוד ולעבור איכשהו את החודש או לחיות במצב גרוע מאד.
	73.3% חוששים שמא יהיו תלויים מבחינה כלכלית באחרים	שאלה 38: 65% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שיהיו תלויים כלכלית, באחרים.	שאלה 36: 62% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שיהיו תלויים כלכלית, באחרים.	שאלה 36: 50% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שיהיו תלויים כלכלית, באחרים.	שאלה 36: 50% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שיהיו תלויים כלכלית, באחרים.
קיום בכבוד (מסוגלות כלכלית)	38.3% מהנשאלים הגדירו את רמת חייהם פחות מרמה סבירה, ו-30.5% מהם דיווחו על רמת חיים מינימלית או פחות	שאלה 18: 36% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה או נמוכה בהרבה מרמת חיים סבירה.	שאלה 17: 28% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה או נמוכה בהרבה מרמת חיים סבירה.	שאלה 17: 26% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה או נמוכה בהרבה מרמת חיים סבירה.	שאלה 17: 23% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה או נמוכה בהרבה מרמת חיים סבירה.
	*72.5% חוששים שמא לא יוכלו להזדקן בכבוד	שאלה 40: 72% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד.	שאלה 38: 63% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד.	שאלה 38: 47% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד.	שאלה 38: 57% מוטרדים או מוטרדים מאד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד.
אמון בערבות החברתית (אמון במערכת חברתית)	*38.7% אינם מאמינים כלל שבישראל יעזרו להם ולמשפחתם	ממוצע שאלות 50-61: 46% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם	ממוצע שאלות 48-59: 51% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.	ממוצע שאלות 48-60: 54% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.	ממוצע שאלות 48-60: 49% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.
	35% סומכים כלל על צה"ל ומע' הביטחון ו-61% סומכים כלל על אמצעי התקשורת.	51% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על צה"ל ומערכת הביטחון ואמצעי התקשורת.	54% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על צה"ל ומערכת הביטחון ואמצעי התקשורת.	54% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על צה"ל ומערכת הביטחון ואמצעי התקשורת.	54% סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על צה"ל ומע' הביטחון ו-61% סומכים כלל על אמצעי התקשורת.

מדדי החוסן החברתי: טבלה מסכמת גילאי 25-54

השינוי##	סקר נוכחי 2008	סקר 2007	סקר 2006	סקר 2005	סקר 2004	מציאות	המדדים
עליה משמעותית ב-14%	61%# חוששים כי לא יוכלו לחסוך כסף לעתיד.	47%# חוששים כי לא יוכלו לחסוך כסף לעתיד.	66%# חוששים כי לא יוכלו לחסוך כסף לעתיד.	71% חוששים כי לא יוכלו לחסוך כסף לעתיד	74.3% חוששים שמא לא יוכלו לחסוך כסף לעתיד	רבעון השני של 2006: עמד שיעור האבטלה על 8.9%*	הזכות לעבוד
ללא שינוי משמעותי. ירידה ב-4%. מגמת ירידה רצופה ב-5 השנים האחרונות	51%# חוששים כי לא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד	54%# חוששים כי לא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד	60%# חוששים כי לא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד	69% חוששים כי לא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד	71.3% חוששים כי לא יוכלו לפרנס את משפחתם בעתיד	סך כל העובדים במשק ב-2005 היה 2.493 מיליון*	
ללא שינוי משמעותי. עליה ב-4%	41% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום עבודתם הנוכחי היא בינונית ולמטה מזה	37% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום עבודתם הנוכחי היא בינונית ולמטה מזה	44% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום עבודתם הנוכחי היא בינונית ולמטה מזה	51% מהשכירים סבורים כי רמת הביטחון התעסוקתי במקום עבודתם הנוכחי היא בינונית ולמטה מזה	60% חוששים שמא יאבדו את מקום עבודתם	בשנת 2005: כ-60% מהשכירים במשפחות העניות עובדים במשרה מלאה**	
ירידה ב-9%. מגמת ירידה רצופה ב-3 השנים האחרונות.	45%# לא מסכימים וכלל לא מסכימים לכך שמדינת ישראל מאפשרת לאזרחיה להתגורר בתנאי דיור סבירים	54%# לא מסכימים וכלל לא מסכימים לכך שמדינת ישראל מאפשרת לאזרחיה להתגורר בתנאי דיור סבירים	59%# לא מסכימים וכלל לא מסכימים לכך שמדינת ישראל מאפשרת לאזרחיה להתגורר בתנאי דיור סבירים	53% לא מסכימים וכלל לא מסכימים לכך שמדינת ישראל מאפשרת לאזרחיה להתגורר בתנאי דיור סבירים	12.2% בטוחים שאין באפשרותם להשיג תנאי דיור מינימאליים	בשנת 2005 נטל ההוצאה לדיור היוותה 21.9% מסל התצרוכת המשפחתית	הזכות לדיור סביר
ירידה ב-9%. מגמת ירידה רצופה ב-3 השנים האחרונות.	52%# אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת החינוך שתתמוך בהם בשעת הצורך	61%# אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת החינוך שתתמוך בהם בשעת הצורך	79%# אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת החינוך שתתמוך בהם בשעת הצורך	65% אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת החינוך שתתמוך בהם בשעת הצורך	*66.4% לא סומכים כלל או סומכים רק מעט או באופן בינוני על מערכת החינוך שתתמוך בהם בשעת הצורך	בשנת 2005: 44.9% מבני הנוער בגיל 17 היו זכאים לתעודת בגרות, כחמישית (22%) מנטל מיוגה של מערכת החינוך מוטל על משקי בית	הזכות לחינוך סביר
ירידה ב-8%. מגמת ירידה רצופה ב-3 השנים האחרונות.	36%# אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת הבריאות שתתמוך בהם בשעת הצורך	44%# אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת הבריאות שתתמוך בהם בשעת הצורך	63%# אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת הבריאות שתתמוך בהם בשעת הצורך	53% אינם סומכים כלל או סומכים במידה מועטה ובינונית על מערכת הבריאות שתתמוך בהם בשעת הצורך	*56.7% אינם סומכים כלל או סומכים רק מעט על מערכת הבריאות שתתמוך בהם בשעת הצורך	עלייה עקבית בחלקם של משקי הבית במיוגן הבריאות; בשנת 2005: 31% (2004)-29.7%*	הזכות לטיפול רפואי סביר

מדדי החוסן החברתי: טבלה מסכמת גילאי 54-25 (המשך)

המדדים	מציאות	סקר 2004	סקר 2005	סקר 2006	סקר 2007	סקר נוכחי 2008	השינוי##
הזכות לתנאי מחיה סבירים:	עלייה עקבית בנעזרים בעמותות רווחה לצורך תזונה יומיומית; 5,223 עמותות רווחה רשומות.	73.3% חוששים שמא יהיו תלויים באחרים	65% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות כי יהיו תלויים כלכלית באחרים	62% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות כי יהיו תלויים כלכלית באחרים	50% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות כי יהיו תלויים כלכלית באחרים	50% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות כי יהיו תלויים כלכלית באחרים	אין שינוי
קיום בכבוד	בשנת 2005: שיעור המשפחות העניות בישראל עמד על 20.6% . מכיל הילדים בישראל היו במשפחות עניות**	38.3% מהנשאלים הגדירו את רמת חייהם פחות מרמה סבירה, ו-30.5% מהם דיווחו על רמת חיים מינימאלית או פחות	35% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה מרמת חיים סבירה	28% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה מרמת חיים סבירה	26% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה מרמת חיים סבירה	23% מצהירים כי ההכנסה הכספית של משפחתם מאפשרת להם לחיות ברמת חיים נמוכה מרמת חיים סבירה	ללא שינוי משמעותי. מגמת ירידה רצופה ומתונה ב-5 השנים האחרונות
	בשנת 2005 24.4% משפחות שבראשן קשיש נמצאות מתחת לקו העוני**	72.5% חוששים שמא לא יוכלו להזדקן בכבוד	72% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד	63% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד	47% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד	57% מוטרדים או מוטרדים מאוד מהאפשרות שלא יוכלו להזדקן בכבוד	עליה משמעותית ב-10%
אמון בערבות החברתית	ברבעון השלישי של 2005 הגיע מספר מקבלי הבטחת הכנסה בישראל 145,404 (הירידה נובעת מהחמרה בכללי הוכחות לגמלה שהופעלו ב-2003)	*38.7% אינם מאמינים כלל שבישראל יעזרו להם ולמשפחתם	46% *סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.	51% *סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.	54% *סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.	49% *סומכים במידה מועטה או לא סומכים כלל על גורמים שונים בישראל (מוסדות המדינה, ארגונים כלכליים וחברתיים, משפחה וחברים) שיעזרו להם במידה ויזדקקו לעזרה מהם.	ללא שינוי משמעותי. ירידה ב-5%.

יש לציין כי המושגים הנבחנים בהגדרת החוסן החברתי כוללים:

השתייכות ולכידות - בחינת תחושה זו בעזרת שאלות הנוגעות ביחס למדינה (גאווה, תחושת ביטחון, אמונה בעתיד המדינה, רמת ההתנדבות והשירות, ועתיד הילדים במדינה) מסוגלות כלכלית - שאלות בנוגע לרמת החיים הנוכחית וליכולת האדם לקיים רמה של רווחה כלכלית מעבר להישרדות יומיומית.

נגישות לזכויות חברתיות - שאלות באשר ליכולתו של האזרח ליהנות מהזכות לעבוד בתנאים מוגנים, מהזכות לדיור סביר, מהזכות לטיפול רפואי סביר ומהזכות להעניק רמת חינוך סבירה לילדיו.

ביטחון תעסוקתי - שאלות הנוגעות לתחושות הציבור בנוגע למקום העבודה שלו ואת חששותיו מפני פיטורין, צמצום היקף התעסוקה ועוד.

האמון במערכות הציבוריות - שאלות בנוגע לאמון בתמיכת המערכות הציבוריות השונות בשעת הצורך (מערכת המשפט, המשטרה, הביטוח הלאומי ועוד)